

**ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA
POZIOM PODSTAWOWY**

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie zadań z arkusza można uzyskać maksymalnie 100 punktów
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych)
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w modelu) przedstawił zdający
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest w poleceniu
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Zadanie		Model odpowiedzi	Punktacja	
nr zadania	część zadania		punkty za poszczególne części zadania	punkty za całe zadania
1.	A.	Cywilizacja obszaru Mezopotamii [Uwaga: zdający może wskazać konkretną cywilizację z tego obszaru, np. sumeryjską, babilońską, Elamu]	1 pkt	3 pkt
	B.	Zikkurat, ziggurat	1 pkt	
	C.	Przykładowe odpowiedzi: – religijna – kulturalna – gospodarcza	1 pkt	
2.	A.	Heloci	1 pkt	2 pkt
	B.	1. (Sparta)	1 pkt	
3.	A.	żołnierze perscy	1 pkt	3 pkt
	B.	żołnierze rzymscy	1 pkt	
	C.	żołnierze egipscy	1 pkt	
4.	A.	Ateny	1 pkt	3 pkt
	B.	Budowla A – styl joński Budowla B – styl dorycki	2 pkt	
5.	A.	Falsz	1 pkt	4 pkt
	B.	Prawda	1 pkt	
	C.	Prawda	1 pkt	
	D.	Prawda	1 pkt	

6.		2. (Longobardów) 3. (Sasów)	1 pkt za każdą poprawną odповідź	2 pkt
7.		2		1 pkt
8.	A.	Mapa 1. – 1000 rok Mapa 2. – 1370 rok	2 pkt 1 pkt za każdą odповідź	4 pkt
	B.	Pomorze Śląsk	2 pkt 1 pkt za każdą prowincję	
9.	A.	Ilustracja 1. chłopci lub kmiecie Ilustracja 2. rycerstwo Ilustracja 3. duchowieństwo	3 pkt 1 pkt za podanie każdej grupy społecznej	4 pkt
	B.	Przykładowe odpowiedzi: – Tak. Społeczeństwo w XI i XII wieku dzieliło się na takie same grupy społeczne. – Tak. Grupy społeczne w XI i XII wieku wykonywały takie same zajęcia. Uwaga: zdający może użyć określenia stan.	1 pkt za wyjaśnienie i argument	
10.	A.	2.	1 pkt	3 pkt
	B.	2.	1 pkt	
	C.	1.	1 pkt	
11.	A.	Założenie Akademii Krakowskiej (uniwersytetu)	1 pkt	4 pkt
	B.	1364 rok	1 pkt	
	C.	Przykładowe odpowiedzi: – korzyści dla Kościoła – korzyści dla państwa [króla] – upowszechnienie nauki [wiedzy] – rozwój szkolnictwa – rozświetlenie Krakowa – rozwój Krakowa dzięki przybywaniu do miasta studentów, w tym przedstawicieli innych narodów	2 pkt 1 pkt za każdy powód	
12.		Bolesław Śmiały (Szczodry) – monarchia patrymonialna Władysław Jagiełło – monarchia stanowa	2 pkt 1 pkt za każde przyporządko- wanie	2 pkt
13.	A.	D	1 pkt	3 pkt
	B.	B	1 pkt	
	C.	C	1 pkt	
14.		– produkcja [manufaktury (jedwabnicza i sukiennicza)] – bankowość [finanse] – handel	1 pkt za każdą dziedzinę	3 pkt
15.		A – Ogłoszenie przez Marcina Lutra tez przeciwko odpustom	1 pkt	2 pkt
		B – Rzeź hugenotów w noc Świętego Bartłomieja	1 pkt	

16.	A.	Przykładowe odpowiedzi: – zagarnięcie Krakowa przez Habsburgów [przez Austrię] – zajęcie Wielkopolski przez Hohenzollernów [przez Prusy] – ekspansja Austrii na obszar Małopolski – ekspansja Prus na teren Wielkopolski Uwaga: Zdający może otrzymać 2 pkt za sformułowanie odpowiedzi zawierającej dwa elementy, np. – Zarówno Habsburgowie, jak i Hohenzollernowie mogą dokonać rozbioru Rzeczypospolitej. – Prusy i Austria mogą, podczas bezkrólewia, zagarnąć terytoria Polski.	2 pkt 1 pkt za wskazanie jednego zagrożenia	4 pkt
	B.	Nie	1 pkt	
	C.	Przykładowe odpowiedzi: – przeprowadzenie elekcji za życia króla/podczas swego panowania [elekcji vivente rege] – zmiana zasad przeprowadzenia elekcji	1 pkt	
17.		A. Jan Zamoyski B. Stanisław Żółkiewski C. Stefan Czarniecki D. Józef Poniatowski	1 pkt za każdą odpowiedź	4 pkt
18.	A.	Prawda	1 pkt	4 pkt
	B.	Prawda	1 pkt	
	C.	Fałsz	1 pkt	
	D.	Prawda	1 pkt	
19.	A.	Przykładowe odpowiedzi: – Rosja popierała dysydentów – Rosja sprawowała opiekę nad dysydentami	1 pkt	4 pkt
	B.	Tak Przykładowe argumenty: – wprowadzenie reform, a więc w perspektywie: wyswobodzenie się Polski spod kurateli Rosji – unowocześnienie państwa, a więc w perspektywie: wyswobodzenie się Polski spod kurateli Rosji Dopuszcza się, że zdający napisze: Nie, jeżeli Rosja utrzyma kontrolę nad sytuacją polityczną.	2 pkt 1 pkt za zajęcie stanowiska i 1 pkt za argument	
	C.	Przykładowe odpowiedzi: – utworzenie stronnictwa przyjaznego Rosji – Rosja wykorzystywała dysydentów jako narzędzie do uzyskania wpływu na sytuację w Rzeczypospolitej – sprawa dysydentów miała stanowić pretekst do rosyjskiej ingerencji w wewnętrzne sprawy Polski	1 pkt	

20.	A.	Powstanie krakowskie	1 pkt	4 pkt
	B.	Powstanie listopadowe	1 pkt	
	C.	Powstanie kościuszkowskie [Insurekcja]	1 pkt	
	D.	Powstanie styczniowe	1 pkt	
21.	A.	Zabór rosyjski Argumentacja. Przykładowe odpowiedzi: – świadczą o tym strzegące spokoju wojska kozackie – wskazuje na to nierozwiązana jeszcze [1850] kwestia pańszczyzny – dowodzą tego interwencje Kozaków	2 pkt 1 pkt za podanie zaboru i 1 pkt za podanie argumentu	3 pkt
	B.	Przykładowe odpowiedzi: – rabacja galicyjska – Wiosna Ludów – reformy uwłaszczeniowe w innych zaborach	1 pkt	
22.		3	1 pkt	1 pkt
23	A.	Falsz	1 pkt	4 pkt
	B.	Prawda	1 pkt	
	C.	Prawda	1 pkt	
	D.	Prawda	1 pkt	
24.		(1) Rota (2) Września (3) w 1910 roku	3 pkt 1 pkt za uzupełnienie każdej luki	3 pkt
25.	A.	1. Macedonia 2. Rumunia	2 pkt 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	4 pkt
	B.	Turcja (Imperium Osmańskie)	1 pkt	
	C.	Przykładowe odpowiedzi: – doprowadziła do wybuchu I wojny światowej – stanowiła jedną z przyczyn I wojny światowej – doprowadziła do konfliktu między mocarstwami	1 pkt	
26.		A – Wybuch powstania wielkopolskiego B – Podpisanie traktatu pokojowego w Rydze	1 pkt 1 pkt	2 pkt
27.		1921	1 pkt	1 pkt
28.	A.	Przykładowe odpowiedzi: – Wojskowy zamach stanu dokonany przez J. Piłsudskiego [i jego zwolenników] w 1926 roku. – Przejęcie władzy przez J. Piłsudskiego [i jego zwolenników] w 1926 roku. – Obalenie przy pomocy wojska dotychczasowych władz państwowych przez J. Piłsudskiego w 1926 roku.	2 pkt 1 pkt za wyjaśnienie 1 pkt za podanie daty	4 pkt
	B.	2 4	2 pkt 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	

29.	A.	Władysław Anders	1 pkt	3 pkt
	B.	Marek Edelman	1 pkt	
	C.	Edward Osóbka-Morawski	1 pkt	
30.		3	1 pkt	1 pkt
31.		Ilustracja A. – 1930-1938 Ilustracja B. – 1955-1980 Ilustracja C. – 1942-1944	1 pkt za każdą odpowiedź	3 pkt
32.	A.	Tendencja: wzrostowa, rosnąca (wzrost gospodarczy, rozwój)	1 pkt	5 pkt
	B.	Przykładowe odpowiedzi: – Nie, ponieważ w 1982 nastąpił spadek gospodarczy. Zdający może wymienić dane wskazane w tabeli z roku 1982. – Nie, ponieważ już od 1980 daje się zauważyć kryzys gospodarczy charakteryzujący się spadkiem dochodu narodowego i nakładów inwestycyjnych. – Nie, w latach 1980-1982 nastąpiło wyraźne załamanie.	2 pkt 1 pkt za określenie tendencji 1 pkt za uzasadnienie	
	C.	4	1 pkt	
	D.	Przykładowe odpowiedzi: Wpłynęły na to czynniki gospodarcze i polityczne – nadmierne zadłużenie państwa – wprowadzenie stanu wojennego – izolacja gospodarcza i polityczna w okresie stanu wojennego – niewydolność systemu gospodarki centralnie sterowanej – kryzys władzy komunistycznej Uwaga: odpowiedzi w części D oceniamy, jeżeli zdający udzielił poprawnej odpowiedzi w części C.	1 pkt	
33.	A.	Falsz	1 pkt	3 pkt
	B.	Falsz	1 pkt	
	C.	Prawda	1 pkt	